

**AGREEMENT ON TECHNICAL  
BARRIERS TO TRADE***Members,**Having regard to the Uruguay Round of  
Multilateral Trade Negotiations;**Desiring to further the objectives of GATT  
1994;**Recognizing the important contribution  
that international standards and conformity  
assessment systems can make in this regard by  
improving efficiency of production and facili-  
tating the conduct of international trade;**Desiring therefore to encourage the deve-  
lopment of such international standards and  
conformity assessment systems;**Desiring however to ensure that technical  
regulations and standards, including packa-  
ging, marking and labelling requirements, and  
procedures for assessment of conformity with  
technical regulations and standards do not  
create unnecessary obstacles to international  
trade;**Recognizing that no country should be pre-  
vented from taking measures necessary to en-  
sure the quality of its exports, or for the pro-  
tection of human, animal or plant life or he-  
alth, of the environment, or for the prevention  
of deceptive practices, at the levels it considers  
appropriate, subject to the requirement that  
they are not applied in a manner which would  
constitute a means of arbitrary or unjustifiable  
discrimination between countries where the  
same conditions prevail or a disguised restric-  
tion on international trade, and are otherwise  
in accordance with the provisions of this Agree-  
ment;**Recognizing that no country should be pre-  
vented from taking measures necessary for the  
protection of its essential security interest;**Recognizing the contribution which inter-  
national standardization can make to the  
transfer of technology from developed to deve-  
loping countries;**Recognizing that developing countries may  
encounter special difficulties in the formulati-  
on and application of technical regulations  
and standards and procedures for assessment  
of conformity with technical regulations and  
standards, and desiring to assist them in their  
endeavours in this regard;**Hereby agree as follows:**Article 1**General Provisions*

1.1 General terms for standardization and  
procedures for assessment of conformity shall  
normally have the meaning given to them by  
definitions adopted within the United Nations

**AVTALE OM TEKNISKE HANDELS-  
HINDRINGER***Medlemmene,**Som tar hensyn til Uruguay-runden i de  
multilaterale forhandlinger om handel,**Som ønsker å fremme målene i GATT 1994,**Som erkjenner betydningen av det bidrag  
som internasjonale systemer for standardise-  
ring og samsvarsvurdering kan yte med hen-  
syn til dette ved å bedre produksjonseffektiv-  
iteten og å lette internasjonal handel,**Som derfor ønsker å oppfordre til utvikling  
av slike internasjonale systemer for standardi-  
sering og samsvarsvurdering,**Som likevel ønsker å sikre at tekniske for-  
skrifter og standarder, herunder emballerings-  
, merkings- og etiketteringskrav, samt prose-  
dyrer for vurdering av samsvar med tekniske  
forskrifter og standarder ikke skaper unødige  
hindringer for internasjonal handel,**Som erkjenner at ingenting bør hindre et  
land i å treffe nødvendige tiltak for å sikre  
kvaliteten av sin eksport, eller for å verne  
menneskers, dyrs eller planters liv og helse,  
miljøet, eller for å hindre villedende praksis,  
på de nivåer det mener er hensiktsmessig, med  
forbehold for at disse tiltak ikke anvendes på  
en måte som ville utgjøre en vilkårlig eller  
ubegrunnet forskjellsbehandling av land un-  
der ellers like vilkår, eller en skjult restriksjon  
for internasjonal handel, og for at de ellers er i  
samsvar med bestemmelsene i denne avtale,**Som erkjenner at ingenting bør hindre et  
land i å treffe nødvendige tiltak for å verne  
sine grunnleggende sikkerhetsinteresser,**Som erkjenner det bidrag som internasjonal  
standardisering kan yte til overføring av tek-  
nologi fra industriland til utviklingsland,**Som erkjenner at utviklingsland kan møte  
spesielle vanskeligheter ved utarbeidelse og  
anvendelse av tekniske forskrifter og standar-  
der og av prosedyrer for vurdering av samsvar  
med tekniske forskrifter og standarder, og som  
ønsker å bistå dem i deres bestrebelser i denne  
forbindelse,**Er enige om om følgende:**Artikkel 1**Generelle bestemmelser*

1.1 Generelle termer for standardisering og  
prosedyrer for samsvarsvurdering skal nor-  
malt ha den betydning de har fått ved defini-  
sjoner vedtatt innen FN-systemet og av inter-

system and by international standardizing bodies taking into account their context and in the light of the object and purpose of this Agreement.

1.2 However, for the purposes of this Agreement the meaning of the terms given in Annex 1 applies.

1.3 All products, including industrial and agricultural products, shall be subject to the provisions of this Agreement.

1.4 Purchasing specifications prepared by governmental bodies for production or consumption requirements of governmental bodies are not subject to the provisions of this Agreement but are addressed in the Agreement on Government Procurement, according to its coverage.

1.5 The provisions of this Agreement do not apply to sanitary and phytosanitary measures as defined in Annex A of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

1.6 All references in this Agreement to technical regulations, standards and conformity assessment procedures shall be construed to include any amendments thereto and any additions to the rules or the product coverage thereof, except amendments and additions of an insignificant nature.

nasjonale standardiserende organer, under hensyn til den sammenheng de står i og i lys av denne avtales formål.

1.2 For denne avtales formål gjelder likevel den betydning av termene som er oppført i vedlegg 1.

1.3 Alle varer, dvs. industri- og landbruksvarer, skal være underlagt bestemmelsene i denne avtale.

1.4 Innkjøpsspesifikasjoner utarbeidet av offentlige organer for offentlige organers produksjons- og forbruksbehov er ikke underlagt bestemmelsene i denne avtale, men dekkes av avtalen om offentlige innkjøp, i samsvar med dens virkeområde.

1.5 Bestemmelsene i denne avtale får ikke anvendelse på veterinære og plantesanitære tiltak som definert i vedlegg A i Avtalen om anvendelse av veterinære og plantesanitære tiltak.

1.6 Alle henvisninger i denne avtale til tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvars vurdering skal forstås slik at de omfatter endringer som gjøres i disse, herunder tillegg til reglene for dem eller til de varer som omfattes av dem, med unntak av endringer og tillegg av liten betydning.

## TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

### Article 2

#### *Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Central Government Bodies*

With respect to their central government bodies:

2.1 Members shall ensure that in respect of technical regulations, products imported from the territory of any Member shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

2.2 Members shall ensure that technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. For this purpose, technical regulations shall not be more trade-restrictive than necessary to fulfil a legitimate objective, taking account of the risks non-fulfilment would create. Such legitimate objectives are, *inter alia*: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment. In assessing such risks, relevant ele-

## TEKNISKE FORSKRIFTER OG STANDARDER

### Artikkel 2

#### *Sentrale myndigheters utarbeidelse, fastsettelse og anvendelse av tekniske forskrifter*

Følgende bestemmelser gjelder med hensyn til medlemmenes sentrale myndigheter:

2.1 Medlemmene skal sørge for at varer som er importert fra et annet medlems territorium med hensyn til tekniske forskrifter skal få en behandling som ikke er mindre gunstig enn den behandling som gis tilsvarende varer av innenlandsk opprinnelse og tilsvarende varer med opprinnelse i ethvert annet land.

2.2 Medlemmene skal påse at tekniske forskrifter ikke utarbeides, fastsettes eller anvendes i den hensikt eller med den virkning at det skapes unødige hindringer for internasjonal handel. For dette formål skal tekniske forskrifter ikke være mer handelshindrende enn det som er nødvendig for å oppfylle et legitimt formål, under hensyn til den risiko som ikke-oppfyllelse vil medføre. Slike legitime formål er blant annet: nasjonale sikkerhetsbehov, hindring av villedende praksis, vern av menneskers helse eller sikkerhet, vern av dyrs eller planters liv eller helse eller vern av miljøet.

ments of consideration are, *inter alia*: available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products.

2.3 Technical regulations shall not be maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a less trade-restrictive manner.

2.4 Where technical regulations are required and relevant international standards exist or their completion is imminent, Members shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for their technical regulations except when such international standards or relevant parts would be an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued, for instance because of fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

2.5 A Member preparing, adopting or applying a technical regulation which may have a significant effect on trade of other Members shall, upon the request of another Member, explain the justification for that technical regulation in terms of the provisions of paragraphs 2 to 4. Whenever a technical regulation is prepared, adopted or applied for one of the legitimate objectives explicitly mentioned in paragraph 2, and is in accordance with relevant international standards, it shall be rebuttably presumed not to create an unnecessary obstacle to international trade.

2.6 With a view to harmonizing technical regulations on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of international standards for products for which they either have adopted, or expect to adopt, technical regulations.

2.7 Members shall give positive consideration to accepting as equivalent technical regulations of other Members, even if these regulations differ from their own, provided they are satisfied that these regulations adequately fulfil the objectives of their own regulations.

2.8 Wherever appropriate, Members shall specify technical regulations based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

2.9 Whenever a relevant international standard does not exist or the technical content of a proposed technical regulation is not in accordance with the technical content of rele-

Ved vurdering av slik risiko er det relevant å ta hensyn til blant annet tilgjengelig vitenskapelig og teknisk informasjon, tilhørende bearbeidingsteknologi eller den endelige bruken varene er beregnet for.

2.3 Tekniske forskrifter skal ikke opprettholdes dersom de omstendigheter eller formål som førte til at de ble vedtatt, ikke lenger foreligger eller er endret slik at de kan ivaretas på en mindre handelshindrende måte.

2.4 Dersom tekniske forskrifter er påkrevd og relevante internasjonale standarder foreligger eller er nært forestående, skal medlemmene bruke disse eller relevante deler av dem som grunnlag for sine tekniske forskrifter, unntatt når slike internasjonale standarder eller relevante deler er et lite effektivt eller uhensiktsmessig middel til å oppfylle de legitime formål, for eksempel på grunn av grunnleggende klimatiske eller geografiske faktorer eller grunnleggende teknologiske problemer.

2.5 Et medlem som utarbeider, fastsetter eller anvender en teknisk forskrift som kan få en betydelig innvirkning på andre medlemmers handel skal på anmodning fra et annet medlem begrunne den tekniske forskriften med hensyn til bestemmelsene i nr. 2 til 4. Når en teknisk forskrift utarbeides, fastsettes eller anvendes for et av de legitime formål som er uttrykkelig nevnt i nr. 2, og er i samsvar med relevante internasjonale standarder skal den, med forbehold om innsigelse, forutsettes ikke å skape en unødig hindring for internasjonal handel.

2.6 Med henblikk på å harmonisere tekniske forskrifter på et så bredt grunnlag som mulig, skal medlemmene innenfor rammen av sine ressurser fullt ut delta i internasjonale standardiserende organers utvikling av internasjonale standarder for varer som de enten har fastsatt eller forventer å vedta tekniske forskrifter for.

2.7 Medlemmene skal på en positiv måte vurdere å godta andre medlemmers tekniske forskrifter som likeverdige, selv om disse forskriftene er forskjellig fra deres egne, forutsatt at de er forvisset om at disse forskriftene på en tilfredsstillende måte oppfyller formålet med deres egne forskrifter.

2.8 Når det er hensiktsmessig, skal medlemmene fastsette tekniske forskrifter basert på produktkrav fastlagt ut fra ytelsesegenskaper framfor konstruksjon eller tekniske kjenne-tegn.

2.9 Når det ikke finnes en relevant internasjonal standard, eller det tekniske innhold i en planlagt teknisk forskrift ikke er i samsvar med det tekniske innhold i relevante interna-

vant international standards, and if the technical regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

- 2.9.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular technical regulation;
- 2.9.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed technical regulation, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;
- 2.9.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed technical regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant international standards;
- 2.9.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.10 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 9, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 9 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of a technical regulation, shall:

- 2.10.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular technical regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the technical regulation, including the nature of the urgent problems;
- 2.10.2 upon request, provide other Members with copies of the technical regulation;
- 2.10.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

sjonale standarder, og dersom den tekniske forskriften kan få en betydelig innvirkning på andre medlemmers handel, skal medlemmene:

- 2.9.1 kunngjøre en melding i en publikasjon på et så tidlig tidspunkt at berørte parter på andre medlemmers territorium kan gjøre seg kjent med den, om at de har til hensikt å innføre en bestemt teknisk forskrift,
- 2.9.2 gi andre medlemmer melding gjennom sekretariatet om de varer som vil bli omfattet av den planlagte tekniske forskriften, med en kort angivelse av formålet med og begrunnelsen for den. Slike meldinger skal foretas på et så tidlig tidspunkt som mulig, mens det fortsatt kan gjøres endringer og tas hensyn til kommentarer,
- 2.9.3 på anmodning gi andre medlemmer detaljerte opplysninger om eller kopier av den planlagte tekniske forskriften og om mulig angi de deler som materielt avviker fra relevante internasjonale standarder,
- 2.9.4 uten forskjellsbehandling gi andre medlemmer rimelig tid til å komme med skriftlige kommentarer, på anmodning diskutere disse kommentarene, og ta hensyn til disse skriftlige kommentarene samt resultatene av diskusjonene.

2.10 På de vilkår som er nevnt i den innledende del i nr. 9, kan et medlem dersom det oppstår eller er fare for at det kan oppstå alvorlige problemer for sikkerhet, helse, miljøvern eller nasjonal sikkerhet for medlemmet, utelate de punkter oppført i nr. 9 som det anser nødvendig, forutsatt at medlemmet ved fastsettelsen av en teknisk forskrift:

- 2.10.1 umiddelbart gir de øvrige medlemmene melding gjennom sekretariatet om vedkommende tekniske forskrift og de varer den omfatter, med en kort angivelse av formålet med og begrunnelsen for den tekniske forskriften, herunder hva slags alvorlige problemer det dreier seg om,
- 2.10.2 på anmodning skaffe de øvrige medlemmene kopier av den tekniske forskriften,
- 2.10.3 uten forskjellsbehandling gi de øvrige medlemmene anledning til å legge fram sine skriftlige kommentarer, på anmodning diskutere disse kommentarene og ta hensyn til disse skriftlige kommentarene samt resultatene av diskusjonene.

2.11 Members shall ensure that all technical regulations which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

2.12 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 10, Members shall allow a reasonable interval between the publication of technical regulations and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

### Article 3

#### *Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Local Government Bodies and Non-Governmental Bodies*

With respect to their local government and non-governmental bodies within their territories:

3.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Article 2, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2.

3.2 Members shall ensure that the technical regulations of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2, noting that notification shall not be required for technical regulations the technical content of which is substantially the same as that of previously notified technical regulations of central government bodies of the Member concerned.

3.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 9 and 10 of Article 2, to take place through the central government.

3.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies or nongovernmental bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Article 2.

3.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Article 2. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Article 2 by other than central government bodies.

2.11 Medlemmene skal påse at alle tekniske forskrifter som er fastsatt, straks kunngjøres eller på annen måte gjøres tilgjengelig slik at berørte parter på andre medlemmers territorium kan gjøre seg kjent med dem.

2.12 Unntatt i de alvorlige tilfeller som er nevnt i nr. 10, skal medlemmene gi en rimelig frist fra tekniske forskrifter kunngjøres og til de trer i kraft, for å gi produsentene hos eksportmedlemmer, særlig hos medlemmer som er utviklingsland, tid til å tilpasse sine varer eller produksjonsmetoder til importmedlemmers krav.

### Artikkel 3

#### *Lokale myndigheters og ikke-statlige organers utarbeidelse, fastsettelse og anvendelse av tekniske forskrifter*

Følgende bestemmelser gjelder med hensyn til medlemmenes lokale myndigheter og ikke-statlige organer på deres territorier:

3.1 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å sikre at slike myndigheter og organer overholder bestemmelsene i artikkel 2, med unntak av plikten til melding nevnt i artikkel 2 nr. 9.2 og 10.1.

3.2 Medlemmene skal påse at tekniske forskrifter utstedt av lokale myndigheter på nivået direkte under de sentrale myndigheter, meldes i samsvar med bestemmelsene i artikkel 2 nr. 9.2 og 10.1, idet de merker seg at det ikke skal kreves melding om tekniske forskrifter med et teknisk innhold som materielt er det samme som i tekniske forskrifter som det aktuelle medlems sentrale myndigheter tidligere har gitt melding om.

3.3 Medlemmene kan kreve at kontakt med andre medlemmer, herunder melding, oversendelse av opplysninger, kommentarer og diskusjoner nevnt i artikkel 2 nr. 9 og 10, skjer gjennom de sentrale myndigheter.

3.4 Medlemmene skal ikke treffe tiltak som pålegger lokale myndigheter eller ikke-statlige organer på deres territorium, eller oppfordrer dem til, å opptre på en måte som er uforenlig med bestemmelsene i artikkel 2.

3.5 Medlemmene er etter denne avtale fullt ut ansvarlig for at alle bestemmelser i artikkel 2 overholdes. Medlemmene skal utarbeide og iverksette tiltak og ordninger som letter overholdelsen av bestemmelsene i artikkel 2 for andre organer enn sentrale myndigheter.

*Article 4**Preparation, Adoption and Application of Standards*

4.1 Members shall ensure that their central government standardizing bodies accept and comply with the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 to this Agreement (referred to in this Agreement as the "Code of Good Practice"). They shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that local government and nongovernmental standardizing bodies within their territories, as well as regional standardizing bodies of which they or one or more bodies within their territories are members, accept and comply with this Code of Good Practice. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such standardizing bodies to act in a manner inconsistent with the Code of Good Practice. The obligations of Members with respect to compliance of standardizing bodies with the provisions of the Code of Good Practice shall apply irrespective of whether or not a standardizing body has accepted the Code of Good Practice.

4.2 Standardizing bodies that have accepted and are complying with the Code of Good Practice shall be acknowledged by the Members as complying with the principles of this Agreement.

CONFORMITY WITH TECHNICAL  
REGULATIONS AND STANDARDS*Article 5**Procedures for Assessment of Conformity by Central Government Bodies*

5.1 Members shall ensure that, in cases where a positive assurance of conformity with technical regulations or standards is required, their central government bodies apply the following provisions to products originating in the territories of other Members:

5.1.1 conformity assessment procedures are prepared, adopted and applied so as to grant access for suppliers of like products originating in the territories of other Members under conditions no less favourable than those accorded to suppliers of like products of national origin or originating in any other country, in a comparable situation; access entails suppliers' right to an assessment of conformity under the rules of the procedure, including, when foreseen by this procedure, the possibility to

*Artikkel 4**Utvikling, fastsettelse og anvendelse av standarder*

4.1 Medlemmene skal påse at deres sentrale myndigheters standardiserende organer godkjenner og overholder anvisningene for utvikling, fastsettelse og anvendelse av standarder i vedlegg 3 til denne avtale (i denne avtale kalt «anvisningene»). De skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å sikre at lokale myndigheter og ikke-statlige standardiserende organer på deres territorium, samt regionale standardiserende organer der de selv eller ett eller flere organer på deres territorium er medlem, godkjenner og overholder disse anvisningene. I tillegg skal medlemmene ikke treffe tiltak som direkte eller indirekte har den virkning at de pålegger slike standardiserende organer, eller oppfordrer dem til, å opptre på en måte som er uforenlig med anvisningene. Medlemmenes forpliktelser med hensyn til standardiserende organers overholdelse av bestemmelsene i anvisningene gjelder uansett om et standardiserende organ har godkjent anvisningene eller ikke.

4.2 Standardiserende organer som har godkjent og som overholder anvisningene, skal av medlemmene anses å overholde prinsippene i denne avtale.

SAMSVAR MED TEKNISKE  
FORSKRIFTER OG STANDARDER*Artikkel 5**Prosedyrer for sentrale myndigheters samsvarsvurdering*

5.1 I tilfeller der det kreves en positiv forsikring om samsvar med tekniske forskrifter eller standarder, skal medlemmene påse at deres sentrale myndigheter anvender følgende bestemmelser på varer med opprinnelse på andre medlemmers territorium:

5.1.1 det utarbeides, fastsettes og anvendes prosedyrer for samsvarsvurdering slik at leverandører av tilsvarende varer med opprinnelse på andre medlemmers territorium får adgang på vilkår som ikke er mindre gunstige enn dem som gis til leverandører av tilsvarende varer med innenlandsk opprinnelse eller med opprinnelse i ethvert annet land i lignende situasjoner; adgang innebærer at leverandøren har rett til en samsvarsvurdering etter reglene for prosedyren, herunder, når dette er

have conformity assessment activities undertaken at the site of facilities and to receive the mark of the system;

- 5.1.2 conformity assessment procedures are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. This means, *inter alia*, that conformity assessment procedures shall not be more strict or be applied more strictly than is necessary to give the importing Member adequate confidence that products conform with the applicable technical regulations or standards, taking account of the risks non-conformity would create.

5.2 When implementing the provisions of paragraph 1, Members shall ensure that:

- 5.2.1 conformity assessment procedures are undertaken and completed as expeditiously as possible and in a no less favourable order for products originating in the territories of other Members than for like domestic products;
- 5.2.2 the standard processing period of each conformity assessment procedure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the assessment in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the conformity assessment if the applicant so requests; and that, upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;
- 5.2.3 information requirements are limited to what is necessary to assess conformity and determine fees;
- 5.2.4 the confidentiality of information about products originating in the territories of other Members arising from or supplied in connection with such conformity assessment proce-

fastsatt i prosedyren, mulighet til å få utført samsvarsvurdering på prøvingsstedet og å få systemets merke;

- 5.1.2 det utarbeides, fastsettes eller anvendes ikke prosedyrer for samsvarsvurdering i den hensikt eller med den virkning at det skapes unødige hindringer for internasjonal handel. Dette betyr blant annet at prosedyrer for samsvarsvurdering ikke skal være strengere eller anvendes strengere enn nødvendig for å gi importmedlemmet tilstrekkelig forsikring om at varen er i samsvar med gjeldende tekniske forskrifter og standarder, under hensyn til den risiko som ikke-samsvar vil medføre.

5.2 Under gjennomføring av bestemmelsene i nr. 1 skal medlemmene påse at:

- 5.2.1 prosedyrer for samsvarsvurdering gjennomføres og avsluttes så raskt som mulig, og ikke i en mindre gunstig rekkefølge for varer med opprinnelse på andre medlemmers territorium enn for tilsvarende varer med innenlandsk opprinnelse,
- 5.2.2 den normale varighet av hver prosedyre for samsvarsvurdering kunnngjøres, eller at den forventede varigheten meddeles søkeren på anmodning; vedkommende organ når det mottar en søknad, straks undersøker om dokumentasjonen er fullstendig, og underretter søkeren på en presis og fullstendig måte om alle mangler; vedkommende organ så raskt som mulig oversender resultatene fra vurderingen på en presis og fullstendig måte til søkeren slik at det om nødvendig kan treffes korrigerende tiltak; vedkommende organ selv når søknaden har mangler, foretar samsvarsvurderingen så langt som praktisk mulig dersom søkeren ber om det; og at søkeren på anmodning blir informert om på hvilket stadium prosedyren befinner seg, med en forklaring på eventuelle forsinkelser;
- 5.2.3 krav om informasjon begrenses til det som er nødvendig for å vurdere samsvar og fastsette gebyrer;
- 5.2.4 fortroligheten av informasjon om varer med opprinnelse på andre medlemmers territorium, som oppstår under eller gis i forbindelse med slike prosedyrer for samsvarsvurde-



dures is respected in the same way as for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;

- 5.2.5 any fees imposed for assessing the conformity of products originating in the territories of other Members are equitable in relation to any fees chargeable for assessing the conformity of like products of national origin or originating in any other country, taking into account communication, transportation and other costs arising from differences between location of facilities of the applicant and the conformity assessment body;
- 5.2.6 the siting of facilities used in conformity assessment procedures and the selection of samples are not such as to cause unnecessary inconvenience to applicants or their agents;
- 5.2.7 whenever specifications of a product are changed subsequent to the determination of its conformity to the applicable technical regulations or standards, the conformity assessment procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the technical regulations or standards concerned;
- 5.2.8 a procedure exists to review complaints concerning the operation of a conformity assessment procedure and to take corrective action when a complaint is justified.

5.3 Nothing in paragraphs 1 and 2 shall prevent Members from carrying out reasonable spot checks within their territories.

5.4 In cases where a positive assurance is required that products conform with technical regulations or standards, and relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies exist or their completion is imminent, Members shall ensure that central government bodies use them, or the relevant parts of them, as a basis for their conformity assessment procedures, except where, as duly explained upon request, such guides or recommendations or relevant parts are inappropriate for the Members concerned, for, *inter alia*, such reasons as: national security requirements; the prevention of deceptive prac-

ring, respekteres på samme måte som for varer med innenlandsk opprinnelse og på en slik måte at legitime kommersielle interesser beskyttes;

- 5.2.5 eventuelle gebyrer som fastsettes for samsvarsvurdering av varer med opprinnelse på andre medlemmers territorium, er rimelige sammenlignet med eventuelle gebyrer for samsvarsvurdering av tilsvarende varer med innenlandsk opprinnelse eller med opprinnelse i ethvert annet land, under hensyn til kommunikasjonsutgifter, transportutgifter og andre utgifter som oppstår fordi søkerens anlegg og organet som foretar samsvarsvurdering, befinner seg på forskjellige steder;
- 5.2.6 valg av prøvingssted som brukes i prosedyrer for samsvarsvurdering, og prøvetakingsmetoder ikke er av en slik art at det skapes unødige hindringer for søkerne eller deres agenter,
- 5.2.7 når en vares spesifikasjoner endres etter at dens samsvar med gjeldende tekniske forskrifter og standarder er fastslått, begrenses prosedyren for samsvarsvurdering av den endrede varen til det som er nødvendig for å fastslå om det foreligger tilstrekkelig forsikring om at varen fremdeles oppfyller de relevante tekniske forskrifter og standarder,
- 5.2.8 det finnes en prosedyre for å behandle klager på gjennomføringen av prosedyren for samsvarsvurdering, og for å treffe korrigerende tiltak når en klage er berettiget.

5.3 Bestemmelsene i nr. 1 og 2 skal ikke være til hinder for at medlemmene kan foreta rimelige stikkprøvekontroller på sine territorier.

5.4 I tilfeller der det kreves en positiv forsikring om at varene er i samsvar med tekniske forskrifter og standarder, og det finnes eller snart vil foreligge relevante veiledninger eller anbefalinger utgitt av internasjonale standardiserende organer, skal medlemmene påse at de sentrale myndighetene bruker disse eller relevante deler av dem som grunnlag for sine prosedyrer for samsvarsvurdering, unntatt når slike veiledninger eller anbefalinger eller relevante deler av dem ikke passer for de berørte medlemmene, og dette på anmodning er behørig begrunnet, for eksempel av følgende grunner: nasjonale sikkerhetsbehov, hindring av



tices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment; fundamental climatic or other geographical factors; fundamental technological or infrastructural problems.

5.5 With a view to harmonizing conformity assessment procedures on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of guides and recommendations for conformity assessment procedures.

5.6 Whenever a relevant guide or recommendation issued by an international standardizing body does not exist or the technical content of a proposed conformity assessment procedure is not in accordance with relevant guides and recommendations issued by international standardizing bodies, and if the conformity assessment procedure may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

- 5.6.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular conformity assessment procedure;
- 5.6.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed conformity assessment procedure, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;
- 5.6.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed procedure and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies;
- 5.6.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.7 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 6, where urgent problems of safety, health, environmental protection or nati-

villedende praksis, vern av menneskers helse eller sikkerhet, vern av dyrs eller planters liv eller helse eller vern av miljøet, grunnleggende klimatiske eller geografiske faktorer, grunnleggende teknologiske eller infrastrukturelle problemer.

5.5 Med henblikk på å harmonisere prosedyrene for samsvarsvurdering på et så bredt grunnlag som mulig, skal medlemmene innenfor rammen av sine ressurser fullt ut delta i internasjonale standardiserende organers utarbeidelse av veiledninger og anbefalinger i forbindelse med prosedyrene for samsvarsvurdering.

5.6 Dersom det ikke finnes en relevant veiledning eller anbefaling utgitt av et internasjonalt standardiserende organ, eller det tekniske innholdet i en planlagt prosedyre for samsvarsvurdering ikke er i samsvar med relevante veiledninger og anbefalinger utgitt av internasjonale standardiserende organer, og dersom prosedyren for samsvarsvurdering kan få en betydelig innvirkning på andre medlemmers handel, skal medlemmene:

- 5.6.1 kunngjøre en melding i en publikasjon, på et så tidlig tidspunkt at berørte parter på andre medlemmers territorium kan gjøre seg kjent med den, om at de har til hensikt å innføre en bestemt prosedyre for samsvarsvurdering,
- 5.6.2 gi andre medlemmer melding gjennom sekretariatet om de varer som vil bli omfattet av den planlagte prosedyren for samsvarsvurdering, med en kort angivelse av formålet med og begrunnelsen for den; slike meldinger skal foretas på et så tidlig tidspunkt som mulig, mens det fortsatt kan gjøres endringer og tas hensyn til kommentarer,
- 5.6.3 på anmodning gi andre medlemmer detaljerte opplysninger om eller kopier av den planlagte prosedyren, og, når det er mulig, angi de deler som materielt avviker fra relevante veiledninger og anbefalinger utgitt av internasjonale standardiserende organer,
- 5.6.4 uten forskjellsbehandling gi andre medlemmer rimelig tid til å komme med skriftlige kommentarer, på anmodning diskutere kommentarene, og ta hensyn til disse skriftlige kommentarene samt resultatene av diskusjonene.

5.7 Dersom det oppstår eller er fare for at det kan oppstå alvorlige problemer for sikkerhet, helse, miljøvern eller nasjonal sikkerhet

onal security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 6 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of the procedure, shall:

- 5.7.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular procedure and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the procedure, including the nature of the urgent problems;
- 5.7.2 upon request, provide other Members with copies of the rules of the procedure;
- 5.7.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.8 Members shall ensure that all conformity assessment procedures which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

5.9 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 7, Members shall allow a reasonable interval between the publication of requirements concerning conformity assessment procedures and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

#### Article 6

##### *Recognition of Conformity Assessment by Central Government Bodies*

With respect to their central government bodies:

6.1 Without prejudice to the provisions of paragraphs 3 and 4, Members shall ensure, whenever possible, that results of conformity assessment procedures in other Members are accepted, even when those procedures differ from their own, provided they are satisfied that those procedures offer an assurance of conformity with applicable technical regulations or standards equivalent to their own procedures. It is recognized that prior consultations may be necessary in order to arrive at a mutually satisfactory understanding regarding, in particular:

for et medlem, kan medlemmet med forbehold for bestemmelsene i den innledende del i nr. 6 utelate de punkter oppført i nr. 6 som det anser nødvendig, forutsatt at medlemmet når det vedtar prosedyren:

- 5.7.1 umiddelbart gir de øvrige medlemmene melding gjennom sekretariatet om vedkommende prosedyre og de varer den omfatter, med en kort angivelse av formålet med og begrunnelsen for prosedyren, herunder hva slags alvorlige problemer det dreier seg om,
- 5.7.2 på anmodning gi de øvrige medlemmene kopier av reglene for prosedyren,
- 5.7.3 uten forskjellsbehandling gi de øvrige medlemmene anledning til å legge fram sine skriftlige kommentarer, på anmodning diskutere kommentarene og ta hensyn til disse skriftlige kommentarene samt resultatene av diskusjonene.

5.8 Medlemmene skal påse at alle prosedyrer for samsvarsvurdering som er vedtatt, straks kunngjøres eller på annen måte gjøres tilgjengelig slik at berørte parter på andre medlemmers territorium kan gjøre seg kjent med dem.

5.9 Unntatt i de alvorlige tilfeller som er nevnt i nr. 7, skal medlemmene gi en rimelig frist fra kravene i forbindelse med prosedyrene for samsvarsvurdering kunngjøres og til de trer i kraft, for å gi produsentene hos eksportmedlemmer, særlig hos medlemmer som er utviklingsland, tid til å tilpasse sine varer eller produksjonsmetoder til importmedlemmets krav.

#### Artikkel 6

##### *Sentrale myndigheters anerkjennelse av samsvarsvurdering*

Følgende bestemmelser gjelder med hensyn til medlemmenes sentrale myndigheter:

6.1 Med forbehold for bestemmelsene i nr. 3 og 4, skal medlemmene når det er mulig, påse at resultatene fra andre medlemmers prosedyrer for samsvarsvurdering godkjennes, også dersom disse prosedyrene er forskjellig fra deres egne, forutsatt at de er forvisset om at disse prosedyrene gir en like god forsikring om samsvar med gjeldende tekniske forskrifter og standarder som deres egne prosedyrer. Det erkjennes at det kan være nødvendig med forhåndskonsultasjoner for å komme fram til en gjensidig tilfredsstillende forståelse, særlig angående:

- 6.1.1 adequate and enduring technical competence of the relevant conformity assessment bodies in the exporting Member, so that confidence in the continued reliability of their conformity assessment results can exist; in this regard, verified compliance, for instance through accreditation, with relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies shall be taken into account as an indication of adequate technical competence;
- 6.1.2 limitation of the acceptance of conformity assessment results to those produced by designated bodies in the exporting Member.

6.2 Members shall ensure that their conformity assessment procedures permit, as far as practicable, the implementation of the provisions in paragraph 1.

6.3 Members are encouraged, at the request of other Members, to be willing to enter into negotiations for the conclusion of agreements for the mutual recognition of results of each other's conformity assessment procedures. Members may require that such agreements fulfil the criteria of paragraph 1 and give mutual satisfaction regarding their potential for facilitating trade in the products concerned.

6.4 Members are encouraged to permit participation of conformity assessment bodies located in the territories of other Members in their conformity assessment procedures under conditions no less favourable than those accorded to bodies located within their territory or the territory of any other country.

#### *Article 7*

##### *Procedures for Assessment of Conformity by Local Government Bodies*

With respect to their local government bodies within their territories:

7.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5.

7.2 Members shall ensure that the conformity assessment procedures of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5, noting that notifications shall not be required for conformity assessment procedures the technical content of

- 6.1.1 tilfredsstillende og varig teknisk kompetanse i de relevante samsvarsvurderingsorganer hos eksportmedlemmet, slik at importmedlemmet kan ha tillit til at deres samsvarsvurderingsresultater fortsatt er pålitelige; med hensyn til dette skal det som en indikasjon på tilstrekkelig teknisk kompetanse tas hensyn til bekreftet samsvar med aktuelle veiledninger eller anbefalinger utgitt av internasjonale standardiserende organer, for eksempel ved akkreditering,
- 6.1.2 begrensning av godkjennelse av samsvarsvurderingsresultater til resultater fra utpekte organer hos eksportmedlemmet.

6.2 Medlemmene skal påse at deres prosedyrer for samsvarsvurdering så langt det er gjennomførbart, gjør det mulig å iverksette bestemmelsene i nr. 1.

6.3 Medlemmene oppfordres til etter anmodning fra andre medlemmer å være villige til å innlede forhandlinger om å inngå avtaler om gjensidig anerkjennelse av resultatene fra prosedyrene for samsvarsvurdering. Medlemmene kan kreve at slike avtaler tilfredsstiller kriteriene i nr. 1 og er gjensidig tilfredsstillende med hensyn til muligheten for å lette handelen med de aktuelle varer.

6.4 Medlemmene oppfordres til å tillate at samsvarsvurderingsorganer på andre medlemmers territorier deltar i deres prosedyrer for samsvarsvurdering på vilkår som ikke er mindre gunstige enn dem som gis til organer på deres eget territorium eller på ethvert annet lands territorium.

#### *Artikkel 7*

##### *Lokale myndigheters prosedyrer for samsvarsvurdering*

Følgende bestemmelser gjelder med hensyn til medlemmenes lokale myndigheter på deres territorium:

7.1 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å sikre at slike myndigheter overholder bestemmelsene i artikkel 5 og 6, med unntak av plikten til melding nevnt i artikkel 5 nr. 6.2 og 7.1.

7.2 Medlemmene skal påse at samsvarsvurderingsprosedyrene hos lokale myndigheter på nivået direkte under de sentrale myndigheter meldes i samsvar med bestemmelsene i artikkel 5 nr. 6.2 og 7.1, idet de merker seg at det ikke skal kreves melding om samsvarsvurderingsprosedyrer med et teknisk innhold som materielt er det samme som i samsvarsvurde-

which is substantially the same as that of previously notified conformity assessment procedures of central government bodies of the Members concerned.

7.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 6 and 7 of Article 5, to take place through the central government.

7.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

7.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Articles 5 and 6. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Articles 5 and 6 by other than central government bodies.

#### Article 8

##### *Procedures for Assessment of Conformity by Non-Governmental Bodies*

8.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that nongovernmental bodies within their territories which operate conformity assessment procedures comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such bodies to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

8.2 Members shall ensure that their central government bodies rely on conformity assessment procedures operated by non-governmental bodies only if these latter bodies comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures.

#### Article 9

##### *International and Regional Systems*

9.1 Where a positive assurance of conformity with a technical regulation or standard is required, Members shall, wherever practicable, formulate and adopt international systems for conformity assessment and become members thereof or participate therein.

9.2 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international and regional systems for conformity assessment in which relevant bodi-

ringsprosedyrer som de aktuelle medlemmers sentrale myndigheter tidligere har gitt melding om.

7.3 Medlemmene kan kreve at kontakt med andre medlemmer, herunder melding, oversendelse av opplysninger, kommentarer og diskusjoner nevnt i artikkel 5 nr. 6 og 7, skjer gjennom de sentrale myndigheter.

7.4 Medlemmene skal ikke treffe tiltak som pålegger lokale myndigheter eller ikke-statlige organer på deres territorium, eller oppfordrer dem til, å opptre på en måte som er uforenlig med bestemmelsene i artikkel 5 og 6.

7.5 Medlemmene er etter denne Avtale fullt ut ansvarlig for at alle bestemmelser i artikkel 5 og 6 overholdes. Medlemmene skal utarbeide og iverksette positive tiltak og ordninger som letter overholdelsen av bestemmelsene i artikkel 5 og 6 for andre organer enn de sentrale myndigheter.

#### Artikkel 8

##### *Ikke-statlige organers prosedyrer for samsvarsvurdering*

8.1 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å sikre at ikke-statlige organer på deres territorium som anvender samsvarsvurderingsprosedyrer, overholder bestemmelsene i artikkel 5 og 6, med unntak av plikten til å gi melding om planlagte samsvarsvurderingsprosedyrer. I tillegg skal medlemmene ikke treffe tiltak som direkte eller indirekte har den virkning at pålegger slike organer, eller oppfordrer dem til, å opptre på en måte som er uforenlig med bestemmelsene i artikkel 5 og 6.

8.2 Medlemmene skal påse at deres sentrale myndigheter holder seg til samsvarsvurderingsprosedyrer som anvendes av ikke-statlige organer bare dersom disse organer overholder bestemmelsene i artikkel 5 og 6, med unntak av plikten til å gi melding om planlagte samsvarsvurderingsprosedyrer.

#### Artikkel 9

##### *Internasjonale og regionale systemer*

9.1 I tilfeller der det kreves en positiv forsikring om samsvar med en teknisk forskrift eller standard, skal medlemmene der det er praktisk mulig utarbeide og vedta internasjonale systemer for samsvarsvurdering og bli medlemmer av og delta i dem.

9.2 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å påse at internasjonale og regionale systemer for samsvarsvurdering, der relevante organer på deres territorium er

es within their territories are members or participants comply with the provisions of Articles 5 and 6. In addition, Members shall not take any measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such systems to act in a manner inconsistent with any of the provisions of Articles 5 and 6.

9.3 Members shall ensure that their central government bodies rely on international or regional conformity assessment systems only to the extent that these systems comply with the provisions of Articles 5 and 6, as applicable.

## INFORMATION AND ASSISTANCE

### Article 10

#### *Information About Technical Regulations, Standards and Conformity Assessment Procedures*

10.1 Each Member shall ensure that an enquiry point exists which is able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents regarding:

- 10.1.1 any technical regulations adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;
- 10.1.2 any standards adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;
- 10.1.3 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by central or local government bodies, or by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;
- 10.1.4 the membership and participation of the Member, or of relevant central or local government bodies within its territory, in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of

medlem eller deltaker, overholder bestemmelsene i artikkel 5 og 6. I tillegg skal medlemmene ikke treffe tiltak som direkte eller indirekte har den virkning at de pålegger slike systemer, eller oppfordrer dem til, å opptre på en måte som er uforenlig med bestemmelsene i artikkel 5 og 6.

9.3 Medlemmene skal påse at deres sentrale myndigheter holder seg til internasjonale eller regionale systemer for samsvarsvurdering bare dersom disse systemer overholder bestemmelsene i artikkel 5 og 6, alt etter det aktuelle tilfelle.

## INFORMASJON OG BISTAND

### Artikkel 10

#### *Informasjon om tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering*

10.1 Hvert medlem skal påse at det finnes et opplysningskontor som kan besvare alle rimelige forespørsler fra andre medlemmer og berørte parter etablert på andre medlemmers territorium, samt formidle relevante dokumenter om:

- 10.1.1 enhver teknisk forskrift som er fastsatt eller planlagt på medlemmets territorium av sentrale eller lokale myndigheter, av ikke-statlige organer som har juridisk myndighet til å håndheve en teknisk forskrift, eller av regionale standardiserende organer der disse institusjoner eller organer er medlem eller deltaker,
- 10.1.2 enhver standard som er fastsatt eller planlagt på medlemmets territorium av sentrale eller lokale myndigheter, eller av regionale standardiserende organer der disse institusjoner eller organer er medlem eller deltaker,
- 10.1.3 enhver eksisterende eller planlagt prosedyre for samsvarsvurdering som anvendes på medlemmets territorium av sentrale eller lokale myndigheter, eller av ikke-statlige organer som har juridisk myndighet til å håndheve en teknisk forskrift, eller av regionale organer der disse institusjoner eller organer er medlem eller deltaker,
- 10.1.4 medlemskap eller deltakelse for medlemmet eller for relevante sentrale eller lokale myndigheter på medlemmets territorium, i internasjonale og regionale standardiserende organer og systemer for samsvarsvurdering, samt i bilaterale og multilaterale ordninger innenfor denne

this Agreement; it shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements;

- 10.1.5 the location of notices published pursuant to this Agreement, or the provision of information as to where such information can be obtained; and

- 10.1.6 the location of the enquiry points mentioned in paragraph 3.

10.2 If, however, for legal or administrative reasons more than one enquiry point is established by a Member, that Member shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these enquiry points. In addition, that Member shall ensure that any enquiries addressed to an incorrect enquiry point shall promptly be conveyed to the correct enquiry point.

10.3 Each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure that one or more enquiry points exist which are able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents or information as to where they can be obtained regarding:

- 10.3.1 any standards adopted or proposed within its territory by non-governmental standardizing bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants; and

- 10.3.2 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by non-governmental bodies, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;

- 10.3.3 the membership and participation of relevant non-governmental bodies within its territory in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; they shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements.

10.4 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that where copies of documents are requested by other Members or by interested parties in other Members, in accordance with the pro-

avtales virkeområde; det skal også kunne gi rimelig informasjon om bestemmelsene i slike systemer og ordninger,

- 10.1.5 det sted der meldinger i henhold til denne avtale er kunngjort, eller informasjon om hvor slike opplysninger kan finnes, og

- 10.1.6 de steder der opplysningskontorene nevnt i nr. 3 finnes.

10.2 Dersom et medlem likevel av juridiske eller administrative grunner har etablert mer enn ett opplysningskontor, skal medlemmet gi de øvrige medlemmene fullstendige og utvetydige opplysninger om hvert av disse opplysningskontorenes ansvarsområde. I tillegg skal medlemmet påse at en forespørsel som rettes til feil opplysningskontor, straks viderefremmes til det riktige opplysningskontoret.

10.3 Hvert medlem skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å påse at det finnes ett eller flere opplysningskontorer som kan besvare alle rimelige forespørsler fra andre medlemmer og berørte parter etablert på andre medlemmers territorium, samt formidle relevante dokumenter eller informasjon om hvor disse kan finnes, om:

- 10.3.1 enhver standard som er fastsatt eller planlagt på medlemmets territorium av ikke-statlige standardiserende organer, eller av regionale standardiserende organer der disse organer er medlem eller deltaker, og

- 10.3.2 enhver eksisterende eller planlagt prosedyre for samsvarsvurdering som anvendes på medlemmets territorium av ikke-statlige organer eller av regionale organer der disse organer er medlem eller deltaker,

- 10.3.3 de relevante ikke-statlige organer på medlemmets territorium som er medlem eller som deltar i internasjonale og regionale standardiserende organer og systemer for samsvarsvurdering, samt i bilaterale og multilaterale ordninger innenfor denne avtales virkeområde; de skal også kunne gi rimelig informasjon om bestemmelsene i slike systemer og ordninger.

10.4 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å påse at dersom andre medlemmer eller berørte parter etablert på andre medlemmers territorium ber om kopier av dokumenter i samsvar med bestemmelsene i

visions of this Agreement, they are supplied at an equitable price (if any) which shall, apart from the real cost of delivery, be the same for the nationals<sup>1</sup> of the Member concerned or of any other Member.

10.5 Developed country Members shall, if requested by other Members, provide, in English, French or Spanish, translations of the documents covered by a specific notification or, in case of voluminous documents, of summaries of such documents.

10.6 The Secretariat shall, when it receives notifications in accordance with the provisions of this Agreement, circulate copies of the notifications to all Members and interested international standardizing and conformity assessment bodies, and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10.7 Whenever a Member has reached an agreement with any other country or countries on issues related to technical regulations, standards or conformity assessment procedures which may have a significant effect on trade, at least one Member party to the agreement shall notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the agreement and include a brief description of the agreement. Members concerned are encouraged to enter, upon request, into consultations with other Members for the purposes of concluding similar agreements or of arranging for their participation in such agreements.

10.8 Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

- 10.8.1 the publication of texts other than in the language of the Member;
- 10.8.2 the provision of particulars or copies of drafts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 5; or
- 10.8.3 Members to furnish any information, the disclosure of which they consider contrary to their essential security interests.

10.9 Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

10.10 Members shall designate a single central government authority that is responsible for the implementation on the national level of the provisions concerning notification proce-

denne Avtale, blir disse kopiene, dersom de ikke er gratis, levert til en rimelig pris som, bortsett fra de reelle ekspedisjonskostnadene, skal være den samme for det aktuelle medlemmets statsborgere<sup>1</sup> som for ethvert annet medlems statsborgere.

10.5 Medlemmer som er industriland, skal på anmodning fra andre medlemmer levere engelske, franske eller spanske oversettelser av de dokumenter som omfattes av en konkret melding, eller sammendrag av slike dokumenter når det gjelder omfattende dokumenter.

10.6 Sekretariatet skal, når det mottar meldinger i samsvar med bestemmelsene i denne Avtale, distribuere kopier av meldingene til alle medlemmene og berørte internasjonale standardiserende organer og organer for samsvarsvurdering, og gjøre medlemmer som er utviklingsland oppmerksom på eventuelle meldinger om varer som er av spesiell interesse for dem.

10.7 Dersom et medlem har inngått en avtale med et annet land eller flere andre land i saker som angår tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering som kan ha betydelig innvirkning på handelen, skal minst ett medlem som er part i avtalen, gi de øvrige medlemmene melding gjennom sekretariatet om de varer som vil bli omfattet av avtalen, med en kort beskrivelse av avtalen. De berørte medlemmer oppfordres til på anmodning å innlede konsultasjoner med andre medlemmer for å inngå lignende avtaler eller for å sørge for deres deltakelse i slike avtaler.

10.8 Ingen bestemmelse i denne Avtale skal tolkes som et krav om:

- 10.8.1 å kunngjøre tekster på andre språk enn medlemmets språk,
- 10.8.2 å levere detaljopplysninger eller kopier av utkast på andre språk enn medlemmets språk, med forbehold for bestemmelsene i nr. 5, eller
- 10.8.3 at medlemmene skal legge fram opplysninger hvis offentliggjøring etter medlemmets mening vil være i strid med vesentlige sikkerhetsinteresser.

10.9 Meldinger til sekretariatet skal være på engelsk, fransk eller spansk.

10.10 Medlemmene skal utpeke en enkelt sentral myndighet som er ansvarlig for gjennomføringen på nasjonalt plan av bestemmelsene om meldingsprosedyrene etter denne Av-

<sup>1</sup> "Nationals" here shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

<sup>1</sup> Med «statsborgere» menes når det gjelder et medlem i WTO med eget tollområde, fysiske og juridiske personer som er bosatt innenfor dette tollområdet eller som har et faktisk og reelt industri- eller handelsforetak der.



dures under this Agreement except those included in Annex 3.

10.11 If, however, for legal or administrative reasons the responsibility for notification procedures is divided among two or more central government authorities, the Member concerned shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these authorities.

#### Article 11

##### Technical Assistance to Other Members

11.1 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, on the preparation of technical regulations:

11.2 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of national standardizing bodies, and participation in the international standardizing bodies, and shall encourage their national standardizing bodies to do likewise.

11.3 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for the regulatory bodies within their territories to advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding:

- 11.3.1 the establishment of regulatory bodies, or bodies for the assessment of conformity with technical regulations; and
- 11.3.2 the methods by which their technical regulations can best be met.

11.4 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for advice to be given to other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of bodies for the assessment of conformity with standards adopted within the territory of the requesting Member.

11.5 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the steps that should be taken by their producers if they wish to have access to systems for conformity assessment ope-

tale, med unntak av dem som er oppført i vedlegg 3.

10.11 Dersom ansvaret for meldingsprosedyrene likevel av administrative eller juridiske grunner er delt mellom to eller flere sentrale myndigheter, skal det aktuelle medlemmet gi de øvrige medlemmene fullstendige og utvetydige opplysninger om hver av disse myndigheters ansvarsområde.

#### Artikkel 11

##### Teknisk bistand til andre medlemmer

11.1 Medlemmene skal på anmodning gi andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, råd om utarbeidelse av tekniske forskrifter.

11.2 Medlemmene skal på anmodning gi andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, råd og teknisk bistand etter omforente metoder og vilkår, angående opprettelse av nasjonale standardiserende organer og deltakelse i internasjonale standardiserende organer, og skal oppfordre sine nasjonale standardiserende organer til å gjøre det samme.

11.3 Medlemmene skal på anmodning treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for at de forskriftsutstedende myndigheter på deres territorium skal gi råd til andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, og gi dem teknisk bistand etter omforente metoder og vilkår, angående:

- 11.3.1 opprettelse av forskriftsutstedende myndigheter eller organer for vurdering av samsvar med tekniske forskrifter, og
- 11.3.2 de metoder som gir best mulighet for å overholde deres tekniske forskrifter.

11.4 Medlemmene skal på anmodning treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å kunne gi råd til andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, og gi dem teknisk bistand etter omforente metoder og vilkår, angående opprettelse av organer for vurdering av samsvar med standarder fastsatt på det anmodende medlems territorium.

11.5 Medlemmene skal på anmodning treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å kunne gi råd til andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, og gi dem teknisk bistand etter omforente metoder og vilkår, angående de tiltak som deres produsenter bør treffe dersom de ønsker å få adgang til systemer for

rated by governmental or non-governmental bodies within the territory of the Member receiving the request.

11.6 Members which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of the institutions and legal framework which would enable them to fulfil the obligations of membership or participation in such systems.

11.7 Members shall, if so requested, encourage bodies within their territories which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment to advise other Members, especially the developing country Members, and should consider requests for technical assistance from them regarding the establishment of the institutions which would enable the relevant bodies within their territories to fulfil the obligations of membership or participation.

11.8 In providing advice and technical assistance to other Members in terms of paragraphs 1 to 7, Members shall give priority to the needs of the least-developed country Members.

#### Article 12

##### *Special and Differential Treatment of Developing Country Members*

12.1 Members shall provide differential and more favourable treatment to developing country Members to this Agreement, through the following provisions as well as through the relevant provisions of other Articles of this Agreement.

12.2 Members shall give particular attention to the provisions of this Agreement concerning developing country Members' rights and obligations and shall take into account the special development, financial and trade needs of developing country Members in the implementation of this Agreement, both nationally and in the operation of this Agreement's institutional arrangements.

12.3 Members shall, in the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, take account of the special development, financial and trade needs of developing country Members, with a view to ensuring that such technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to exports from developing country Members.

samsvarsvurdering som anvendes av myndigheter og ikke-statlige organer på territoriet til det medlem som mottar anmodningen.

11.6 Medlemmer som er medlem av eller deltaker i internasjonale eller regionale systemer for samsvarsvurdering, skal på anmodning gi råd til andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, og gi dem teknisk bistand etter omforente metoder og vilkår, angående opprettelse av de institusjoner og den juridiske ramme som kan sette dem i stand til å oppfylle de forpliktelser som følger av medlemskap eller deltakelse i slike systemer.

11.7 Medlemmene skal på anmodning oppfordre organer på sitt territorium som er medlem av eller deltar i internasjonale eller regionale systemer for samsvarsvurdering, til å gi råd til andre medlemmer, særlig medlemmer som er utviklingsland, og de bør vurdere anmodninger om teknisk bistand fra dem angående opprettelse av de institusjoner som kan sette relevante organer på deres territorium i stand til å oppfylle de forpliktelser som følger av medlemskap eller deltakelse i slike systemer.

11.8 Når de gir råd og teknisk bistand til andre medlemmer etter nr. 1-7, skal medlemmene prioritere behovene til de minst utviklede medlemsland.

#### Artikkel 12

##### *Spesiell og differensiert behandling av medlemmer som er utviklingsland*

12.1 Medlemmene skal gi differensiert og gunstigere behandling til utviklingsland som er part i denne Avtale, gjennom bestemmelsene som følger samt gjennom relevante bestemmelser andre steder i denne avtale.

12.2 Medlemmene skal være spesielt oppmerksomme på de bestemmelser i denne Avtale som gjelder utviklingsmedlemslandenes rettigheter og plikter og skal ta hensyn til utviklingsmedlemslandenes spesielle behov med hensyn til utvikling, økonomi og handel ved gjennomføringen av denne Avtale, både nasjonalt og ved anvendelsen av denne avtales bestemmelser om organene.

12.3 Medlemmene skal ved utarbeidelse og anvendelse av tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering ta hensyn til utviklingsmedlemslandenes spesielle behov med hensyn til utvikling, økonomi og handel, med henblikk på å sikre at slike tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering ikke skaper unødige hindringer for eksport fra medlemmer som er utviklingsland.

12.4 Members recognize that, although international standards, guides or recommendations may exist, in their particular technological and socio-economic conditions, developing country Members adopt certain technical regulations, standards or conformity assessment procedures aimed at preserving indigenous technology and production methods and processes compatible with their development needs. Members therefore recognize that developing country Members should not be expected to use international standards as a basis for their technical regulations or standards, including test methods, which are not appropriate to their development, financial and trade needs.

12.5 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies and international systems for conformity assessment are organized and operated in a way which facilitates active and representative participation of relevant bodies in all Members, taking into account the special problems of developing country Members.

12.6 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies, upon request of developing country Members, examine the possibility of, and, if practicable, prepare international standards concerning products of special interest to developing country Members.

12.7 Members shall, in accordance with the provisions of Article 11, provide technical assistance to developing country Members to ensure that the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to the expansion and diversification of exports from developing country Members. In determining the terms and conditions of the technical assistance, account shall be taken of the stage of development of the requesting Members and in particular of the least-developed country Members.

12.8 It is recognized that developing country Members may face special problems, including institutional and infrastructural problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures. It is further recognized that the special development and trade needs of developing country Members, as well as their stage of technological development, may hinder their ability to discharge fully their obligations under this Agreement. Members, therefore, shall take this fact fully into account. Accordingly, with a view to ensuring that developing

12.4 Medlemmene erkjenner at selv om det kan finnes internasjonale standarder, veiledninger eller anbefalinger, vedtar medlemmene som er utviklingsland, ut fra sine spesielle teknologiske og sosioøkonomiske vilkår, visse tekniske forskrifter, standarder eller prosedyrer for samsvarsvurdering med sikte på å bevare særegen teknologi og særegne produksjonsmetoder og prosesser som er forenlige med deres utviklingsbehov. Medlemmene erkjenner derfor at medlemmer som er utviklingsland, ikke bør forventes å bruke internasjonale standarder som grunnlag for sine tekniske forskrifter og standarder, herunder prøvingsmetoder, som ikke er hensiktsmessige ut fra deres behov med hensyn til utvikling, økonomi og handel.

12.5 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å påse at internasjonale standardiserende organer og internasjonale systemer for samsvarsvurdering organiseres og drives på en måte som letter en aktiv og representativ deltakelse for relevante organer hos alle medlemmer, idet det tas hensyn til utviklingsmedlemslandenes spesielle problemer.

12.6 Medlemmene skal treffe rimelige og tilgjengelige tiltak for å påse at internasjonale standardiserende organer etter anmodning fra medlemmer som er utviklingsland, undersøker muligheten for å utvikle og, dersom det er praktisk mulig, utvikler internasjonale standarder for varer av spesiell interesse for medlemmer som er utviklingsland.

12.7 I samsvar med bestemmelsene i artikkel 11 skal medlemmene gi teknisk bistand til medlemmer som er utviklingsland for å sikre at utarbeidelse og anvendelse av tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering ikke skaper unødige hindringer for utbredelse og spredning av eksport fra medlemmer som er utviklingsland. Ved fastsettelse av metoder og vilkår for den tekniske bistanden skal det tas hensyn til utviklingstrinnet til de medlemmer som ber om bistand, særlig til de minst utviklede medlemsland.

12.8 Det erkjennes at medlemmer som er utviklingsland, kan stå overfor spesielle problemer, herunder institusjonelle og infrastrukturelle problemer, i forbindelse med utarbeidelse og anvendelse av tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering. Det erkjennes videre at utviklingsmedlemslandenes spesielle behov med hensyn til utvikling og handel, samt deres teknologiske utviklingstrinn, kan minske deres evne til fullt ut å oppfylle forpliktelsene etter denne avtale. Medlemmene skal derfor fullt ut ta hensyn til dette. Med henblikk på å sikre at medlemmer

country Members are able to comply with this Agreement, the Committee on Technical Barriers to Trade provided for in Article 13 (referred to in this Agreement as the "Committee") is enabled to grant, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement. When considering such requests the Committee shall take into account the special problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, and the special development and trade needs of the developing country Member, as well as its stage of technological development, which may hinder its ability to discharge fully its obligations under this Agreement. The Committee shall, in particular, take into account the special problems of the leastdeveloped country Members.

12.9 During consultations, developed country Members shall bear in mind the special difficulties experienced by developing country Members in formulating and implementing standards and technical regulations and conformity assessment procedures, and in their desire to assist developing country Members with their efforts in this direction, developed country Members shall take account of the special needs of the former in regard to financing, trade and development.

12.10 The Committee shall examine periodically the special and differential treatment, as laid down in this Agreement, granted to developing country Members on national and international levels.

## INSTITUTIONS, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

### Article 13

#### *The Committee on Technical Barriers to Trade*

13.1 A Committee on Technical Barriers to Trade is hereby established, and shall be composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but no less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives, and shall carry out such responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members.

13.2 The Committee shall establish working parties or other bodies as may be appropriate, which shall carry out such responsibilities as may be assigned to them by the Committee in accordance with the relevant provisions of this Agreement.

som er utviklingsland kan overholde denne avtale, gis derfor Komiteen for tekniske handelshindringer fastsatt i artikkel 13 (i denne avtale kalt «Komiteen») fullmakt til på anmodning å gi konkrete, tidsbegrensede unntak, helt eller delvis, fra forpliktelsene etter denne avtale. Ved vurdering av slike anmodninger skal Komiteen ta hensyn til de spesielle problemer i forbindelse med utarbeidelse og anvendelse av tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering, og utviklingsmedlemslandets spesielle behov med hensyn til utvikling og handel, samt dets teknologiske utviklingstrinn, som kan minske dets evne til fullt ut å overholde sine forpliktelser etter denne avtale. Særlig skal Komiteen ta hensyn til de minst utviklede medlemslandenes problemer.

12.9 Under konsultasjonene skal de medlemmer som er industriland, være oppmerksomme på de spesielle vanskeligheter medlemmer som er utviklingsland har med å utarbeide og gjennomføre standarder og tekniske forskrifter og prosedyrer for samsvarsvurdering, og når industrilandene ønsker å bistå utviklingslandene i deres arbeid på dette området, skal de ta hensyn til utviklingslandenes spesielle behov med hensyn til finansiering, handel og utvikling.

12.10 Komiteen skal jevnlig granske den spesielle og differensierte behandling som i samsvar med denne avtale gis medlemmer som er utviklingsland på nasjonalt og internasjonalt plan.

## ORGANER, KONSULTASJON OG TVISTELØSNING

### Artikkel 13

#### *Komiteen for tekniske handelshindringer*

13.1 Det nedsettes en komité for tekniske handelshindringer, som skal være sammensatt av representanter for hvert av medlemmene. Komiteen skal velge sin formann og skal møtes etter behov, men minst en gang i året for å gi medlemmene anledning til å konsultere hverandre i enhver sak som berører gjennomføringen av denne Avtale, eller for å fremme Avtalens mål, og skal utføre de oppgaver den tildeles etter denne Avtale eller av medlemmene.

13.2 Komiteen skal opprette arbeidsgrupper eller andre hensiktsmessige organer som skal utføre de oppgaver de tildeles av Komiteen i samsvar med de relevante bestemmelser i denne Avtale.

13.3 It is understood that unnecessary duplication should be avoided between the work under this Agreement and that of governments in other technical bodies. The Committee shall examine this problem with a view to minimizing such duplication.

#### Article 14

##### *Consultation and Dispute Settlement*

14.1 Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall take place under the auspices of the Dispute Settlement Body and shall follow, *mutatis mutandis*, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

14.2 At the request of a party to a dispute, or at its own initiative, a panel may establish a technical expert group to assist in questions of a technical nature, requiring detailed consideration by experts.

14.3 Technical expert groups shall be governed by the procedures of Annex 2.

14.4 The dispute settlement provisions set out above can be invoked in cases where a Member considers that another Member has not achieved satisfactory results under Articles 3, 4, 7, 8 and 9 and its trade interests are significantly affected. In this respect, such results shall be equivalent to those as if the body in question were a Member.

#### FINAL PROVISIONS

#### Article 15

##### *Final Provisions*

##### *Reservations*

15.1 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

##### *Review*

15.2 Each Member shall, promptly after the date on which the WTO Agreement enters into force for it, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement. Any changes of such measures thereafter shall also be notified to the Committee.

15.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof.

13.3 Det forutsettes at unødig dobbeltarbeid i forbindelse med det arbeid som gjøres etter denne Avtale og det som gjøres av regjeringene i andre tekniske organer, bør unngås. Komiteen skal se nærmere på dette problemet, med sikte på minst mulig dobbeltarbeid.

#### Artikkel 14

##### *Konsultasjon og tvisteløsning*

14.1 Konsultasjoner og tvisteløsning i enhver sak som berører gjennomføringen av denne Avtale, skal skje innenfor rammen av Tvisteløsningsorganet og skal *mutatis mutandis* følge bestemmelsene i artikkel XXII og XXIII i GATT 1994, slik de er nærmere presisert og gjennomført ved Tvisteløsningsavtalen.

14.2 Et panel kan på anmodning fra en part i en tvist eller på eget initiativ opprette en teknisk ekspertgruppe som skal gi bistand i spørsmål av teknisk art som krever en nærmere ekspertbedømmelse.

14.3 Tekniske ekspertgrupper skal være underlagt prosedyrene i vedlegg 2.

14.4 Tvisteløsningsbestemmelsene nevnt ovenfor kan gjøres gjeldende i tilfeller der et medlem mener at et annet medlem ikke har oppnådd tilfredsstillende resultater etter artikkel 3, 4, 7, 8 og 9 og at dets handelsinteresser er berørt i betydelig grad. I denne sammenheng skal slike resultater være likeverdige med dem som ville være aktuelle dersom det berørte organet var medlem.

#### SLUTTBESTEMMELSER

#### Artikkel 15

##### *Sluttbestemmelser*

##### *Forbehold*

15.1 Det kan ikke tas forbehold i forbindelse med noen av bestemmelsene i denne Avtale uten de øvrige medlemmers samtykke.

##### *Gjennomgang*

15.2 Hvert medlem skal snarest mulig etter den dag WTO-avtalen trer i kraft for medlemmet, underrette Komiteen om eksisterende tiltak eller tiltak det har truffet for å sikre gjennomføringen og administreringen av denne avtale. Komiteen skal også underrettes om enhver senere endring i slike tiltak.

15.3 Komiteen skal hvert år undersøke hvordan denne avtale gjennomføres og anvendes, og skal under gjennomgangen ta hensyn til Avtalens formål.

15.4 Not later than the end of the third year from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the end of each three-year period thereafter, the Committee shall review the operation and implementation of this Agreement, including the provisions relating to transparency, with a view to recommending an adjustment of the rights and obligations of this Agreement where necessary to ensure mutual economic advantage and balance of rights and obligations, without prejudice to the provisions of Article 12. Having regard, *inter alia*, to the experience gained in the implementation of the Agreement, the Committee shall, where appropriate, submit proposals for amendments to the text of this Agreement to the Council for Trade in Goods.

#### Annexes

15.5 The annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

### ANNEX 1

#### TERMS AND THEIR DEFINITIONS FOR THE PURPOSE OF THIS AGREEMENT

The terms presented in the sixth edition of the ISO/IEC Guide 2: 1991, General Terms and Their Definitions Concerning Standardization and Related Activities, shall, when used in this Agreement, have the same meaning as given in the definitions in the said Guide taking into account that services are excluded from the coverage of this Agreement.

For the purpose of this Agreement, however, the following definitions shall apply:

##### 1. *Technical regulation*

Document which lays down product characteristics or their related processes and production methods, including the applicable administrative provisions, with which compliance is mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

##### *Explanatory note*

The definition in ISO/IEC Guide 2 is not self-contained, but based on the so-called "building block" system.

##### 2. *Standard*

Document approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for products or related processes and production met-

15.4 Senest ved utløpet av det tredje året etter den dag WTO-avtalen trer i kraft, og ved utløpet av hver treårs-periode deretter, skal Komiteen undersøke hvordan denne Avtale anvendes og gjennomføres, herunder bestemmelsene om åpenhet, med henblikk på å anbefale en tilpasning av rettighetene og forpliktelsene etter denne avtale når det er nødvendig for å sikre gjensidige økonomiske fordeler, samt likevekt mellom rettigheter og forpliktelser, uten at dette får innvirkning på bestemmelsene i artikkel 12. I det det tas hensyn til blant annet den erfaring som vinnes ved gjennomføringen av denne Avtale, skal Komiteen eventuelt legge forslag til endringer i teksten til denne Avtale fram for Rådet for handel med varer.

#### Vedlegg

15.5 Vedleggene til denne Avtale utgjør en integrerende del av Avtalen.

### VEDLEGG 1

#### TERMER OG DEFINISJONER FOR DENNE AVTALES FORMÅL

De termer som er oppført i sjette utgave av ISO/IEC Guide 2: 1991, Generelle termer med definisjoner for standardisering og beslektede områder, skal når de brukes i denne avtale, ha samme betydning som i definisjonene i nevnte Guide, under hensyn til at tjenester er utelatt fra denne avtales virkeområde.

I denne avtale gjelder likevel følgende definisjoner:

##### 1. *Teknisk forskrift*

Dokument som fastsetter et produkts karakteristika eller deres tilknyttede prosesser og produksjonsmetoder, herunder gjeldende forvaltningsbestemmelser, som obligatorisk skal overholdes. Det kan også inneholde eller utelukkende omhandle krav til terminologi, symboler, emballasje, merking eller etikettering slik de gjelder for en vare, prosess eller produksjonsmetode.

##### *Forklarende merknad*

Definisjonen i ISO/IEC Guide 2 er ikke enkeltstående, men basert på det såkalte «byggekluss»-systemet.

##### 2. *Standard*

Dokument godkjent av et anerkjent organ, som for allmenn og gjentatt bruk fastsetter regler, retningslinjer eller karakteristika for produkter og tilknyttede prosesser og produk-

hods, with which compliance is not mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

#### *Explanatory note*

The terms as defined in ISO/IEC Guide 2 cover products, processes and services. This Agreement deals only with technical regulations, standards and conformity assessment procedures related to products or processes and production methods. Standards as defined by ISO/IEC Guide 2 may be mandatory or voluntary. For the purpose of this Agreement standards are defined as voluntary and technical regulations as mandatory documents. Standards prepared by the international standardization community are based on consensus. This Agreement covers also documents that are not based on consensus.

#### 3. *Conformity assessment procedures*

Any procedure used, directly or indirectly, to determine that relevant requirements in technical regulations or standards are fulfilled.

#### *Explanatory note*

Conformity assessment procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and inspection; evaluation, verification and assurance of conformity; and approval as well as their combinations. registration, accreditation

#### 4. *International body or system*

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members.

#### 5. *Regional body or system*

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of only some of the Members.

#### 6. *Central government body*

Central government, its ministries and departments or any body subject to the control of the central government in respect of the activity in question.

#### *Explanatory note:*

In the case of the European Communities the provisions governing central government bodies apply. However, regional bodies or conformity assessment systems may be established within the European Communities, and in such cases would be subject to the provisions of this Agreement on regio-

sjonsmetoder, som ikke obligatorisk skal overholdes. Det kan også inneholde eller utelukke omhandle krav til terminologi, symboler, emballasje, merking eller etikettering slik de gjelder for en vare, prosess eller produksjonsmetode.

#### *Forklarende merknad*

Termene definert i ISO/IEC Guide 2 omfatter varer, prosesser og tjenester. Denne avtale omhandler bare tekniske forskrifter, standarder og prosedyrer for samsvarsvurdering tilknyttet varer eller prosesser og produksjonsmetoder. Standarder som definert i ISO/IEC Guide 2 kan være obligatoriske eller frivillige. For denne avtales formål defineres standarder som frivillige og tekniske forskrifter som obligatoriske dokumenter. Standarder utviklet av internasjonale standardiserende organer er basert på konsensus. Denne avtale omfatter også dokumenter som ikke er basert på konsensus.

#### 3. *Prosedyrer for samsvarsvurdering*

Enhver prosedyre som direkte eller indirekte anvendes for å avgjøre om relevante krav i tekniske forskrifter og standarder er oppfylt.

#### *Forklarende merknad*

Prosedyrer for samsvarsvurdering omfatter blant annet prosedyrer for prøvetaking, prøving og inspeksjon; bedømmelse, verifisering og sikring av samsvar; registrering, akkreditering og godkjenning samt kombinasjoner av disse.

#### 4. *Internasjonalt organ eller system*

Organ eller system som er åpent for i det minste alle medlemmers relevante organer.

#### 5. *Regionalt organ eller system*

Organ eller system som er åpent for enkelte medlemmers relevante organer.

#### 6. *Sentral myndighet*

Staten, dens departementer og etater eller ethvert organ underlagt den sentrale myndighets kontroll med hensyn til den aktuelle virksomhet.

#### *Forklarende merknad:*

Når det gjelder De europeiske fellesskap, får bestemmelsene om sentrale myndigheter anvendelse. Regionale organer eller systemer for samsvarsvurdering kan likevel opprettes innenfor De europeiske fellesskap, og vil i slike tilfeller være underlagt denne Avtales bestemmelser om regionale organer el-



nal bodies or conformity assessment systems.

#### 7. *Local government body*

Government other than a central government (e.g. states, provinces, Länder, cantons, municipalities, etc.), its ministries or departments or any body subject to the control of such a government in respect of the activity in question.

#### 8. *Non-governmental body*

Body other than a central government body or a local government body, including a non-governmental body which has legal power to enforce a technical regulation.

ler systemer for samsvarsvurdering.

#### 7. *Lokal myndighet*

Annen myndighet enn en sentral myndighet (f. eks. delstater, provinser, Länder, kantoner, kommuner osv.), dens departementer eller etater eller ethvert annet organ underlagt en slik myndighets kontroll med hensyn til den aktuelle virksomhet.

#### 8. *Ikke-statlig organ*

Annet organ enn en sentral myndighet eller en lokal myndighet, herunder ikke-statlig organ som har juridisk myndighet til å håndheve en teknisk forskrift.

### ANNEX 2

#### TECHNICAL EXPERT GROUPS

The following procedures shall apply to technical expert groups established in accordance with the provisions of Article 14.

1. Technical expert groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.

2. Participation in technical expert groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.

3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group. Members of technical expert groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before a technical expert group.

4. Technical expert groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before a technical expert group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by a technical expert group for such information as the technical expert group considers necessary and appropriate.

5. The parties to a dispute shall have ac-

### VEDLEGG 2

#### TEKNISKE EKSPERTGRUPPER

Følgende prosedyrer skal gjelde for tekniske ekspertgrupper opprettet i samsvar med bestemmelsene i artikkel 14.

1. Tekniske ekspertgrupper står under panelets myndighet. Deres mandat og de nærmere detaljer for arbeidsrutinene skal fastsettes av panelet, og de skal rapportere til panelet.

2. Deltakelse i tekniske ekspertgrupper skal være begrenset til personer med faglig kompetanse og erfaring fra det aktuelle område.

3. Statsborgere fra land som er part i tvisten skal ikke delta i en teknisk ekspertgruppe uten felles samtykke fra partene i tvisten, unntatt i ekstraordinære situasjoner der panelet mener at behovet for spesiell vitenskapelig ekspertise ikke kan oppfylles på annen måte. Offentlige tjenestemenn fra land som er part i tvisten skal ikke delta i tekniske ekspertgrupper. Medlemmene i tekniske ekspertgrupper skal delta i egenskap av enkeltpersoner og ikke som representanter for myndigheter eller organisasjoner. Myndigheter eller organisasjoner skal derfor ikke gi dem instruksjoner med hensyn til saker som er forelagt en teknisk ekspertgruppe.

4. Tekniske ekspertgrupper kan konsultere og innhente opplysninger og faglige råd fra enhver kilde de mener er hensiktsmessig. Før en teknisk ekspertgruppe innhenter slike opplysninger eller råd fra en kilde innenfor et medlems jurisdiksjon, skal den underrette medlemmets myndigheter. Medlemmene skal straks og på utførlig måte reagere på enhver teknisk ekspertgruppes anmodning om de opplysninger ekspertgruppen mener er nødvendige og hensiktsmessige.

5. Partene i en tvist skal ha adgang til alle

cess to all relevant information provided to a technical expert group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the technical expert group shall not be released without formal authorization from the government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the technical expert group but release of such information by the technical expert group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.

6. The technical expert group shall submit a draft report to the Members concerned with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be circulated to the Members concerned when it is submitted to the panel.

relevante opplysninger gitt til en teknisk ekspertgruppe, med mindre de er av fortrolig art. Fortrolige opplysninger gitt til en teknisk ekspertgruppe skal ikke frigis uten formell tillatelse fra den myndighet, organisasjon eller person som gir opplysningene. Dersom en teknisk ekspertgruppe ber om slike opplysninger, men gruppen ikke har tillatelse til å frigi opplysningene, vil den myndighet, organisasjon eller person som gir opplysningene, gi et ikke-fortrolig sammendrag av dem.

6. Den tekniske ekspertgruppen skal legge fram utkast til en rapport for de berørte medlemmene, med henblikk på å innhente deres kommentarer og eventuelt ta hensyn til disse i den endelige rapporten, som også skal oversendes de berørte medlemmene når den legges fram for panelet.

### ANNEX 3

#### CODE OF GOOD PRACTICE FOR THE PREPARATION, ADOPTION AND APPLICATION OF STANDARDS

##### *General Provisions*

A. For the purposes of this Code the definitions in Annex 1 of this Agreement shall apply.

B. This Code is open to acceptance by any standardizing body within the territory of a Member of the WTO, whether a central government body, a local government body, or a non-governmental body; to any governmental regional standardizing body one or more members of which are Members of the WTO; and to any non-governmental regional standardizing body one or more members of which are situated within the territory of a Member of the WTO (referred to in this Code collectively as "standardizing bodies" and individually as "the standardizing body").

C. Standardizing bodies that have accepted or withdrawn from this Code shall notify this fact to the ISO/IEC Information Centre in Geneva. The notification shall include the name and address of the body concerned and the scope of its current and expected standardization activities. The notification may be sent either directly to the ISO/IEC Information Centre, or through the national member body of ISO/IEC or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

### VEDLEGG 3

#### ANVISNING FOR UTVIKLING, FASTSETTELSE OG ANVENDELSE AV STANDARDER

##### *Generelle bestemmelser*

A. For denne anvisnings formål skal definisjonene i vedlegg 1 gjelde.

B. Denne anvisning er åpen for vedtakelse for ethvert standardiserende organ på territoriet til et medlem av WTO, enten det dreier seg om en sentral myndighet, en lokal myndighet eller et ikke-statlig organ; for ethvert regionalt standardiserende myndighetsorgan der ett eller flere medlemmer er medlem av WTO; og for ethvert ikke-statlig regionalt standardiserende organ der ett eller flere medlemmer befinner seg på territoriet til et medlem av WTO (i denne anvisning kollektivt kalt «standardiserende organer» og individuelt kalt «det standardiserende organ»).

C. Standardiserende organer som har godkjent eller sagt opp denne anvisning, skal gi ISO/IECs informasjonssenter i Genève melding om dette. Meldingen skal omfatte det berørte organs navn og adresse samt omfanget av dets nåværende og forventede standardiseringsvirksomhet. Meldingen kan sendes enten direkte til ISO/IECs informasjonssenter i Genève, eller gjennom det nasjonale organ som er medlem i ISO/IEC eller fortrinnsvis gjennom det relevante nasjonale organ som er medlem av ISONET eller som er ISONETs internasjonale kontakt.

## SUBSTANTIVE PROVISIONS

D. In respect of standards, the standardizing body shall accord treatment to products originating in the territory of any other Member of the WTO no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

E. The standardizing body shall ensure that standards are not prepared, adopted or applied with a view to, or with the effect of, creating unnecessary obstacles to international trade.

F. Where international standards exist or their completion is imminent, the standardizing body shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for the standards it develops, except where such international standards or relevant parts would be ineffective or inappropriate, for instance, because of an insufficient level of protection or fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

G. With a view to harmonizing standards on as wide a basis as possible, the standardizing body shall, in an appropriate way, play a full part, within the limits of its resources, in the preparation by relevant international standardizing bodies of international standards regarding subject matter for which it either has adopted, or expects to adopt, standards. For standardizing bodies within the territory of a Member, participation in a particular international standardization activity shall, whenever possible, take place through one delegation representing all standardizing bodies in the territory that have adopted, or expect to adopt, standards for the subject matter to which the international standardization activity relates.

H. The standardizing body within the territory of a Member shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of other standardizing bodies in the national territory or with the work of relevant international or regional standardizing bodies. They shall also make every effort to achieve a national consensus on the standards they develop. Likewise the regional standardizing body shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of relevant international standardizing bodies.

I. Wherever appropriate, the standardizing body shall specify standards based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

## MATERIELLE BESTEMMELSER

D. Med hensyn til standarder skal det standardiserende organ ikke gi mindre gunstig behandling til varer med opprinnelse på territoriet til et annet medlem av WTO enn den som gis tilsvarende varer med innenlandsk opprinnelse og tilsvarende varer med opprinnelse i ethvert annet land.

E. Det standardiserende organ skal påse at standarder ikke utvikles, fastsettes eller anvendes i den hensikt eller med den virkning at det skapes unødige hindringer for internasjonal handel.

F. Dersom internasjonale standarder foreligger eller er nært forestående, skal det standardiserende organ bruke dem eller relevante deler av dem som grunnlag for de standarder det utvikler, unntatt når slike internasjonale standarder eller relevante deler vil være ineffektive eller uhensiktsmessige, for eksempel på grunn av en utilstrekkelig grad av vern eller på grunn av grunnleggende klimatiske eller geografiske faktorer eller grunnleggende teknologiske problemer.

G. Med henblikk på å harmonisere standarder på et så bredt grunnlag som mulig, skal det standardiserende organ på en hensiktsmessig måte og innenfor rammen av sine ressurser, fullt ut delta i internasjonale standardiserende organers utvikling av internasjonale standarder for varer som det enten har fastsatt eller forventer å fastsette standarder for. For standardiserende organer på et medlems territorium skal deltakelse i en spesiell internasjonal standardiseringsvirksomhet om mulig skje gjennom en delegasjon som representerer alle standardiserende organer på territoriet og som har fastsatt eller forventer å fastsette standarder for de saker som den internasjonale standardiseringsvirksomheten dreier seg om.

H. Det standardiserende organ på et medlems territorium skal gjøre alt det kan for å unngå gjentakelse av eller overlapping med det arbeid som gjøres av andre standardiserende organer på det nasjonale territorium eller av relevante internasjonale eller regionale standardiserende organer. De skal også gjøre alt de kan for å oppnå nasjonal konsensus om de standarder de utvikler. Likeledes skal det regionale standardiserende organ gjøre alt det kan for å unngå dobbeltarbeid eller overlapping i forhold til det arbeid som gjøres av relevante internasjonale standardiserende organer.

I. I tilfeller der det er hensiktsmessig skal det standardiserende organ spesifisere standarder basert på produktkrav ut fra ytelsesegenskaper framfor konstruksjon eller tekniske kjennetegn.

J. At least once every six months, the standardizing body shall publish a work programme containing its name and address, the standards it is currently preparing and the standards which it has adopted in the preceding period. A standard is under preparation from the moment a decision has been taken to develop a standard until that standard has been adopted. The titles of specific draft standards shall, upon request, be provided in English, French or Spanish. A notice of the existence of the work programme shall be published in a national or, as the case may be, regional publication of standardization activities.

The work programme shall for each standard indicate, in accordance with any ISO-NET rules, the classification relevant to the subject matter, the stage attained in the standard's development, and the references of any international standards taken as a basis. No later than at the time of publication of its work programme, the standardizing body shall notify the existence thereof to the ISO/IEC Information Centre in Geneva.

The notification shall contain the name and address of the standardizing body, the name and issue of the publication in which the work programme is published, the period to which the work programme applies, its price (if any), and how and where it can be obtained. The notification may be sent directly to the ISO/IEC Information Centre, or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

K. The national member of ISO/IEC shall make every effort to become a member of ISONET or to appoint another body to become a member as well as to acquire the most advanced membership type possible for the ISONET member. Other standardizing bodies shall make every effort to associate themselves with the ISONET member.

L. Before adopting a standard, the standardizing body shall allow a period of at least 60 days for the submission of comments on the draft standard by interested parties within the territory of a Member of the WTO. This period may, however, be shortened in cases where urgent problems of safety, health or environment arise or threaten to arise. No later than at the start of the comment period, the standardizing body shall publish a notice announcing the period for commenting in the publication referred to in paragraph J. Such notification shall include, as far as practicable, whether the draft standard deviates from relevant international standards.

M. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO,

J. Minst hver sjette måned skal det standardiserende organ kunngjøre et arbeidsprogram som inneholder dets navn og adresse, de standarder det for tiden utvikler og de standarder det har fastsatt i den foregående periode. En standard er under utvikling fra det øyeblikk det er tatt en avgjørelse om å utvikle den, og til den er fastsatt. Titlene til konkrete forslag til standarder skal på anmodning meddeles på engelsk, fransk eller spansk. En melding om at arbeidsprogrammet foreligger, skal kunngjøres i en nasjonal eller eventuelt i en regional publikasjon om standardiseringsvirksomhet.

Arbeidsprogrammet skal for hver standard angi, i samsvar med ISONET-reglene, den klassifikasjon som er relevant for saken, det trinn som er nådd i utviklingen av standarden, og henvisninger til de internasjonale standarder som eventuelt er brukt som grunnlag. Senest ved kunngjøringen av arbeidsprogrammet skal det standardiserende organet underrette ISO/IECs informasjonssenter i Genève om at programmet foreligger.

Meldingen skal omfatte det standardiserende organs navn og adresse, navn på og utgave av den publikasjon der arbeidsprogrammet er kunngjort, den periode arbeidsprogrammet gjelder, eventuell pris for dette, og hvordan og hvor det kan skaffes. Meldingen kan sendes direkte til ISO/IECs informasjonssenter, eller fortrinnsvis gjennom det relevante nasjonale organ som er medlem av ISONET eller som er ISONETs internasjonale kontakt.

K. Det nasjonale medlem av ISO/IEC skal bestrebe seg på å bli medlem av ISONET eller på å utpeke et annet organ til å bli medlem, samt på å oppnå den høyest mulige medlemsstatus for ISONET-medlemmet. Andre standardiserende organer skal bestrebe seg på å slutte seg til ISONET-medlemmet.

L. Før det fastsetter en standard, skal det standardiserende organ gi en høringsfrist på minst 60 dager til å legge fram kommentarer til forslaget til standard fra berørte parter på territoriet til et medlem av WTO. Denne fristen kan likevel forkortes i tilfeller der det oppstår eller er fare for at det kan oppstå alvorlige sikkerhets-, helse- eller miljøproblemer. Senest ved begynnelsen av høringsfristen skal det standardiserende organ kunngjøre en melding i publikasjonen nevnt i avsnitt J, som bekjentgjør varigheten av denne fristen. Denne underretning skal så langt det er praktisk mulig angi om forslaget til standard avviker fra relevante internasjonale standarder.

M. På anmodning fra enhver berørt part på territoriet til et medlem av WTO, skal det

the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of a draft standard which it has submitted for comments. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

N. The standardizing body shall take into account, in the further processing of the standard, the comments received during the period for commenting. Comments received through standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice shall, if so requested, be replied to as promptly as possible. The reply shall include an explanation why a deviation from relevant international standards is necessary.

O. Once the standard has been adopted, it shall be promptly published.

P. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of its most recent work programme or of a standard which it produced. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

Q. The standardizing body shall afford sympathetic consideration to, and adequate opportunity for, consultation regarding representations with respect to the operation of this Code presented by standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice. It shall make an objective effort to solve any complaints.

standardiserende organ straks skaffe, eller sørge for at det blir skaffet, en kopi av et forslag til en standard som det har sendt på høring. Eventuelle gebyrer som kreves for denne tjenesten skal, med unntak av de faktiske ekspedisjonskostnadene, være de samme for innenlandske og utenlandske parter.

N. Det standardiserende organ skal under den videre behandling av standarden ta hensyn til de kommentarer som er mottatt i løpet av høringsfristen. Kommentarer mottatt fra standardiserende organer som har godkjent disse retningslinjer, skal på anmodning besvares så raskt som mulig. Svaret skal inneholde en redegjørelse for årsakene til at det er nødvendig å avvike fra relevante internasjonale standarder.

O. Når standarden er fastsatt, skal den straks offentliggjøres.

P. På anmodning fra enhver interessert part på territoriet til et medlem av WTO, skal det standardiserende organet straks skaffe, eller sørge for å skaffe, en kopi av sitt nyeste arbeidsprogram eller av en standard det har utarbeidet. Eventuelle gebyrer som kreves for denne tjenesten skal, med unntak av de faktiske ekspedisjonskostnadene, være de samme for innenlandske og utenlandske parter.

Q. Det standardiserende organet skal gi en velvillig behandling av klager på gjennomføringen av denne anvisning framsatt av standardiserende organer som har godkjent denne anvisning, og skal gi tilstrekkelig anledning til konsultasjoner i forbindelse med slike klager. Det skal objektivt bestrebe seg på å ta klagen til følge.